2026/2066

17.9.2026

Sporazum med Evropsko unijo na eni strani in Vlado Japonske na drugi strani o sodelovanju Vlade Japonske v programih Unije

EVROPSKA UNIJA (v nadaljnjem besedilu: Unija)

na eni strani in

VLADA JAPONSKE

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu posamično navedeni kot „pogodbenica“ in skupaj kot „pogodbenici“, STA SE –

V ŽELJI, da bi vzpostavili trajen okvir za sodelovanje med pogodbenicama, ki določa jasne pogoje za sodelovanje Vlade Japonske v programih in dejavnostih Unije, ter mehanizem za olajšanje vzpostavitve takega sodelovanja v posameznih programih ali dejavnostih Unije;

OB UPOŠTEVANJU skupnih ciljev, vrednot in tesne povezanosti pogodbenic, ki so bili med drugim vzpostavljeni s Sporazumom med Evropsko skupnostjo [1] in Vlado Japonske o sodelovanju v znanosti in tehnologiji, sklenjenim 30. novembra 2009 v Bruslju, in Sporazumom o strateškem partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Japonsko na drugi strani, sklenjenim 17. julija 2018 v Tokiu, in ob priznavanju skupne želje pogodbenic po nadaljnjem razvoju, krepitvi, spodbujanju in razširitvi njunih odnosov in sodelovanja;

OB PRIZNAVANJU ključnega pomena skupnih temeljnih vrednot in načel, na katerih temelji mednarodno sodelovanje med pogodbenicama na področju raziskav in inovacij, kot so etika in integriteta v raziskavah, enakost spolov in enake možnosti, ter skupnega cilja pogodbenic, da spodbudita in olajšata sodelovanje med organizacijami na področju raziskav in inovacij, vključno z univerzami, ter izmenjavo najboljših praks in informacij o privlačnih raziskovalnih poklicnih poteh za lažjo čezmejno in medsektorsko mobilnost raziskovalcev, da spodbudita prosti pretok znanstvenega znanja in inovacij, spoštovanje akademske svobode in svobode znanstvenega raziskovanja ter podpreta znanstveno-izobraževalne in komunikacijske dejavnosti;

OB PRIZNAVANJU namena pogodbenic, da medsebojno sodelujeta in prispevata k raziskovalnim in inovacijskim dejavnostim ter misijam Unije, katerih cilj je podpirati in krepiti raziskovalne zmogljivosti, da bi se soočili s svetovnimi izzivi ter povečali konkurenčnost svoje industrije in s tem dosegli preobrazbene in sistemske učinke za naše družbe v podporo ciljem Združenih narodov glede trajnostnega razvoja;

OB UPOŠTEVANJU prizadevanj pogodbenic, da bi prevzeli vodilno vlogo v mednarodni skupnosti in se povezali z mednarodnimi partnerji, da bi skupaj obravnavali globalne izzive v skladu z akcijskim načrtom za ljudi, planet in blaginjo iz agende Združenih narodov Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, ter ob priznavanju, da so raziskave in inovacije ključni dejavniki in nujna orodja za trajnostno rast na podlagi inovacij ter gospodarsko konkurenčnost in privlačnost;

[1] Z izmenjavo verbalnih not z dne 29. marca 2011, v katerih se je sklicevalo na verbalno noto z dne 30. novembra 2009, sta se Unija in Vlada Japonske strinjali, da se sklicevanja na „Evropsko skupnost“ v Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Vlado Japonske o sodelovanju v znanosti in tehnologiji, sklenjenem 30. novembra 2009 v Bruslju, razumejo kot sklicevanja na „Evropsko unijo“.

KER je bil okvirni program Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (v nadaljnjem besedilu: program Obzorje Evropa) vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]);

OB PREPOZNAVANJU splošnih načel iz Uredbe (EU) 2021/695;

S POUDARKOM NA vlogi evropskih partnerstev, ki obravnavajo nekatere najbolj pereče evropske izzive s pomočjo usklajenih raziskovalnih in inovacijskih pobud, ki pomembno prispevajo k prednostnim nalogam Unije na področju raziskav in inovacij, za katere sta potrebni kritična masa in dolgoročna vizija, ter pomenu sodelovanja pridruženih držav v navedenih partnerstvih;

OB PRIZNAVANJU, da bi moralo vzajemno sodelovanje pogodbenic v raziskovalnih in inovacijskih programih druge pogodbenice zagotavljati vzajemne koristi; ob upoštevanju, da si pogodbenici pridržujeta pravico do omejitve sodelovanja ali določitve pogojev za sodelovanje v svojih raziskovalnih in inovacijskih programih, zlasti za ukrepe, povezane z njunimi strateškimi sredstvi, interesi, avtonomijo ali varnostjo;

OB IZJAVI, da je ta sporazum treba šteti za izjemen, zlasti ob upoštevanju nekaterih posebnih omejitev japonskega pravnega sistema in še posebej proračunskih omejitev Vlade Japonske, so bile potrebne določene prilagoditve vzorčnega sporazuma Unije o sodelovanju tretjih držav v programih Unije, tudi kar zadeva zaščito načela dobrega finančnega poslovodenja, ter da te prilagoditve niso precedenčne za morebitne prihodnje sporazume o sodelovanju v programih Unije z Vlado Japonske ali katero drugo tretjo državo –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta sporazum določa pogoje, ki se uporabljajo za sodelovanje Vlade Japonske v katerem koli programu ali dejavnosti Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sporazumu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „temeljni akt“ pomeni:

(i) pravni akt ene ali več institucij Unije o vzpostavitvi programa, ki ni priporočilo ali mnenje in ki določa pravno podlago za ukrep in za izvrševanje ustreznih odhodkov, predvidenih v splošnem proračunu Unije (v nadaljnjem besedilu: proračun Unije), ali proračunskih jamstev ali finančne pomoči, ki se krije iz proračuna Unije, vključno s kakršnimi koli spremembami pravnih aktov in kakršnimi koli zadevnimi pravnimi akti institucij Unije, ki dopolnjujejo ali izvajajo tak pravni akt, razen tistih o sprejemanju delovnih programov, ali

(ii) pravni akt ene ali več institucij Unije, ki ni priporočilo ali mnenje in s katerim se vzpostavi dejavnost, ki se financira iz proračuna Unije, z izjemo programov, vključno s kakršnimi koli spremembami pravnih aktov in kakršnimi koli zadevnimi pravnimi akti institucij Unije, ki dopolnjujejo ali izvajajo tak pravni akt, razen tistih o sprejemanju delovnih programov;

([2]) Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL EU L 170, 12.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

(b) „sporazum o financiranju“ pomeni sporazum v zvezi s programi in dejavnostmi Unije iz protokolov k temu sporazumu, v katerem sodeluje Vlada Japonske, o izvrševanju finančnih sredstev Unije, kot so sporazum o nepovratnih sredstvih, sporazum o prispevkih, okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, sporazum o financiranju in sporazum o jamstvu;

(c) „druga pravila v zvezi z izvajanjem programov in dejavnosti Unije“ pomeni pravila iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), ki se uporabljajo za proračun Unije, ter pravila iz delovnega programa, razpisov ali drugih postopkov dodeljevanja Unije;

(d) „postopek dodeljevanja Unije“ pomeni postopek za dodeljevanje financiranja Unije, ki ga začnejo Unija ali osebe ali subjekti, pooblaščeni za izvrševanje finančnih sredstev Unije;

(e) „japonski subjekt“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ima stalno prebivališče ali sedež na Japonskem ter sodeluje v dejavnostih programa ali dejavnosti Unije v skladu s temeljnimi akti, in

(f) „proračunsko leto“ pomeni obdobje od 1. januarja do 31. decembra.

Člen 3

Vzpostavitev sodelovanja

1. Vlada Japonske lahko sodeluje v programih in dejavnostih Unije ali izjemoma v njihovih delih, ki so odprti za sodelovanje Vlade Japonske, ter prispeva k njim v skladu s temeljnimi akti in kot je določeno v protokolih k temu sporazumu.

2. Posebni pogoji za sodelovanje Vlade Japonske v programu Obzorje Evropa (2021–2027) so določeni v Protokolu o pridružitvi Vlade Japonske okvirnemu programu za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (2021–2027) k temu sporazumu.

Z odstopanjem od člena 17(8) tega sporazuma lahko skupni odbor, ustanovljen na podlagi člena 14 tega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: skupni odbor), spremeni navedeni protokol.

3. Z odstopanjem od člena 17(8) tega sporazuma se posebni pogoji za sodelovanje Vlade Japonske v katerem koli drugem programu ali dejavnosti Unije določijo v protokolih k temu sporazumu, ki jih sprejme in spremeni skupni odbor.

4. V protokolih k temu sporazumu se:

(a) opredelijo programi in dejavnosti Unije ali izjemoma njihovi deli, v katerih sodeluje Vlada Japonske;

(b) določi trajanje sodelovanja, ki se nanaša na obdobje, v katerem lahko Vlada Japonske in japonski subjekti zaprosijo za financiranje Unije ali so lahko pooblaščeni za izvrševanje finančnih sredstev Unije;

([3]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL EU L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(c) določijo posebni pogoji za sodelovanje Vlade Japonske in japonskih subjektov, vključno s posebnimi modalitetami za izvajanje finančnih pogojev, kot so opredeljeni v členih 6 in 7 tega sporazuma, posebnimi modalitetami za mehanizem popravka, kot je opredeljen v členu 8 tega sporazuma, in pogoji za sodelovanje v strukturah, vzpostavljenih za izvajanje navedenih programov ali dejavnosti Unije. Ti posebni pogoji so skladni s tem sporazumom ter temeljnimi akti in akti ene ali več institucij Unije, ki vzpostavljajo take strukture, in

(d) po potrebi določi znesek finančnega prispevka Vlade Japonske za program Unije, ki se izvaja s finančnim instrumentom ali proračunskim jamstvom.

Člen 4

Skladnost s pravili, ki se nanašajo na programe ali dejavnosti Unije

1. Vlada Japonske sodeluje v programih in dejavnostih Unije ali izjemoma v njihovih delih, zajetih s protokoli k temu sporazumu, na podlagi pogojev, določenih v tem sporazumu, protokolih k temu sporazumu, temeljnih aktih in drugih pravilih, ki se nanašajo na izvajanje programov in dejavnosti Unije, ki veljajo za take programe in dejavnosti Unije, ali izjemoma za njihove dele.

2. Pogoji iz odstavka 1 vključujejo:

(a) upravičenost japonskih subjektov in vse druge pogoje za upravičenost v zvezi z Vlado Japonske, zlasti glede izvora, kraja dejavnosti ali državljanstva, in

(b) pogoje, ki se uporabljajo za predložitev, oceno in izbiro vlog ter za izvajanje ukrepov s strani upravičenih japonskih subjektov.

3. Pogoji iz odstavka 2(b) so enakovredni pogojem, ki se uporabljajo za upravičene subjekte iz držav članic Unije (v nadaljnjem besedilu: države članice), vključno s spoštovanjem omejevalnih ukrepov Unije ([4]), če v pogojih iz odstavka 1 ni določeno drugače.

Člen 5

Sodelovanje Vlade Japonske pri upravljanju programov ali dejavnosti Unije

1. Razen če se ti sestanki nanašajo na točke, rezervirane samo za države članice, ali so povezani s programom ali dejavnostjo Unije ali izjemoma njunimi deli, v katerih Vlada Japonske ne sodeluje, predstavniki ali strokovnjaki Vlade Japonske ali strokovnjaki, ki jih imenuje Vlada Japonske, lahko kot opazovalci sodelujejo v odborih, na sestankih strokovnih skupin ali na drugih podobnih sestankih, kjer sodelujejo predstavniki ali strokovnjaki držav članic ali strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice Unije, ter ki pomagajo Evropski komisiji pri izvajanju in upravljanju programov ali dejavnosti Unije ali izjemoma njihovih delov ali ki jih Evropska komisija ustanovi glede izvajanja prava Unije v zvezi s temi programi in dejavnostmi Unije ali izjemoma njihovimi deli, v katerih sodeluje Vlada Japonske v skladu s členom 3 tega sporazuma. Predstavniki ali strokovnjaki Vlade Japonske ali strokovnjaki, ki jih imenuje Vlada Japonske, pri glasovanju niso prisotni. Vlada Japonske je obveščena o rezultatu glasovanja.

2. Kadar strokovnjaki ali ocenjevalci niso imenovani na podlagi državljanstva, državljanstvo ni razlog za izključitev japonskih državljanov.

([4]) Omejevalni ukrepi Unije so omejevalni ukrepi, sprejeti na podlagi Pogodbe o Evropski uniji ali Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. Ob upoštevanju pogojev iz odstavka 1 za udeležbo japonskih predstavnikov na sestankih iz navedenega odstavka ali drugih sestankih, povezanih z izvajanjem programov ali dejavnosti Unije, veljajo ista pravila in postopki, kot se uporabljajo za predstavnike držav članic, zlasti kar zadeva pravico do besede ter prejemanje informacij in dokumentacije, razen če se ti sestanki nanašajo na točke, rezervirane samo za države članice, ali so povezani s programom ali dejavnostjo Unije ali izjemoma njunimi deli, v katerih Vlada Japonska ne sodeluje. V protokolih k temu sporazumu se lahko opredelijo nadaljnje modalitete za povračilo potnih stroškov in stroškov bivanja.

4. V protokolih k temu sporazumu se lahko opredelijo nadaljnje modalitete za sodelovanje strokovnjakov v posameznem programu Unije ter za sodelovanje Vlade Japonske v upravnih odborih in strukturah, ustanovljenih za namene izvajanja programov ali dejavnosti Unije, kot so opredeljeni v zadevnem protokolu.

Člen 6

Finančni pogoji

1. Sodelovanje Vlade Japonske ali japonskih subjektov v programih in dejavnostih Unije ali izjemoma v njihovih delih je pogojeno s finančnim prispevkom Vlade Japonske k ustreznemu financiranju v okviru proračuna Unije.

2. Brez poseganja v člen 17(4) Vlada Japonska zagotovi finančni prispevek v skladu z zakoni in predpisi Japonske ter v mejah svojih letnih proračunskih odobritev.

3. Za vsak program ali dejavnost Unije ali izjemoma njune dele finančni prispevek ustreza vsoti:

(a) operativnega prispevka, ki vključuje varnostno rezervo iz odstavka 6, in

(b) pristojbine za sodelovanje.

4. Finančni prispevek je v obliki letnega plačila v enem ali več obrokih.

5. Brez poseganja v odstavek 10 tega člena in člen 7 pristojbina za sodelovanje znaša 4 % letnega operativnega prispevka in se ne prilagaja za nazaj. Od leta 2028 lahko skupni odbor prilagodi višino pristojbine za sodelovanje.

6. Operativni prispevek krije odhodke za poslovanje in podporo ter je dodatek, tako v odobritvah za prevzem obveznosti kot v odobritvah plačil, k zneskom, ki so bili vneseni v proračun Unije, ki je bil dokončno sprejet za programe ali dejavnosti Unije ali izjemoma njihove dele, po potrebi povečanim za zunanje namenske prejemke, ki ne izhajajo iz finančnih prispevkov drugih donatorjev za programe in dejavnosti Unije, zajete s posameznimi zadevnimi protokoli k temu sporazumu. Evropska komisija določen odstotek operativnega prispevka rezervira za nepredvidene izdatke (v nadaljnjem besedilu: varnostna rezerva) za kritje zneskov denarnih obveznosti iz člena 12, ki jih ni bilo mogoče izterjati od japonskega subjekta. Za to varnostno rezervo se ne uporablja mehanizem retroaktivne prilagoditve iz člena 7 ali mehanizem popravka iz člena 8. Veljavni odstotek operativnega prispevka, ki se rezervira za ta namen, se določi v zadevnih protokolih k temu sporazumu.

7. Operativni prispevek brez varnostne rezerve temelji na razdelitvenem ključu za prispevke, opredeljenem kot razmerje med bruto domačim proizvodom (BDP) Japonske po tržnih cenah in BDP Unije po tržnih cenah. BDP po tržnih cenah, ki se uporabita, določi posebna služba Evropske komisije na podlagi najnovejših statističnih podatkov, ki so na voljo za izračune proračuna v letu pred letom, ko zapade letno plačilo. Prilagoditve tega razdelitvenega ključa za prispevke se lahko določijo v zadevnih protokolih k temu sporazumu.

8. Operativni prispevek brez varnostne rezerve temelji na uporabi razdelitvenega ključa za prispevke za prvotne odobritve za prevzem obveznosti, ki se povečajo, kot je opisano v odstavku 6, in vnesejo v proračun Unije, ki je dokončno sprejet za zadevno leto za financiranje programov ali dejavnosti Unije ali izjemoma njihovih delov, v katerih sodeluje Vlada Japonske.

9. Z odstopanjem od odstavkov 7 in 8 se letni operativni prispevek Vlade Japonske za program Obzorje Evropa za leti 2026 do 2027 določi v fiksnih zneskih, kot je določeno v Prilogi I Protokola o pridružitvi Vlade Japonske okvirnemu programu za raziskave in inovacije Obzorje Evrope (2021–2027) k temu sporazumu.

10. Pristojbina za sodelovanje iz odstavka 3(b) v letih 2026 in 2027 znaša:

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

11. Unija Vladi Japonske na zahtevo zagotovi informacije v zvezi z njenim finančnim prispevkom, ki so vključene v proračunske in računovodske informacije ter informacije v zvezi s smotrnostjo in ocenjevanjem, predložene organom Unije, pristojnim za proračun in razrešnico, glede programov ali dejavnosti Unije ali izjemoma njihovih delov, v katerih sodeluje Vlada Japonske. Te informacije se zagotovijo ob ustreznem upoštevanju pravil Unije in Japonske o zaupnosti in varstvu podatkov ter ne posegajo v informacije, do katerih je Vlada Japonske upravičena na podlagi tega sporazuma.

12. Vsi finančni prispevki Vlade Japonske ali plačila s strani Unije in izračun dolgovanih zneskov ali zneskov, ki jih je treba prejeti, se izvršijo v eurih.

13. Podrobne določbe za izvajanje tega člena so določene v zadevnih protokolih k temu sporazumu.

Člen 7

Programi in dejavnosti Unije, za katere se uporablja mehanizem prilagoditve operativnega prispevka

1. Če je tako določeno v posebnem protokolu, se lahko operativni prispevek programa ali dejavnosti Unije ali izjemoma njunih delov za leto N v enem ali več naslednjih letih prilagodi za nazaj na podlagi proračunskih obveznosti, prevzetih za odobritve za prevzem obveznosti v navedenem letu, njihovega izvrševanja prek pravnih obveznosti in njihove sprostitve.

2. Prva prilagoditev se izvede v letu N + 1, ko se operativni prispevek prilagodi za razliko med prispevkom in prilagojenim prispevkom, ki se izračuna z uporabo razdelitvenega ključa za prispevke iz leta N, ki se prilagodi na podlagi uporabe koeficienta, če tako določa posebni protokol, za vsoto:

(a) zneska proračunskih obveznosti, prevzetih za odobritve za prevzem obveznosti, odobrene v letu N v okviru izglasovanega proračuna Unije, in za odobritve za prevzem obveznosti, ki ustrezajo sproščenim obveznostim, ki so znova na voljo, ter

(b) vseh odobritev iz zunanjih namenskih prejemkov, ki ne izhajajo iz finančnih prispevkov drugih donatorjev za programe in dejavnosti Unije, zajete v vsakem zadevnem protokolu k temu sporazumu, in ki so bili na voljo ob koncu leta N.

3. Unija vsako naslednje leto, dokler niso plačane ali sproščene vse proračunske obveznosti, financirane v okviru odobritev za prevzem obveznosti, ki izhajajo iz leta N, in najpozneje 3 leta po koncu programa ali po koncu večletnega finančnega okvira, ki ustreza letu N, pri čemer se upošteva zgodnejši datum, izračuna prilagoditev prispevka za leto N, tako da prispevek Vlade Japonske zmanjša za znesek, ki ga pridobi z uporabo razdelitvenega ključa za prispevke, ki se prilagodi, če to določa zadevni protokol k temu sporazumu, iz leta N za sproščene obveznosti, ki se vsako leto sprostijo iz obveznosti iz leta N, ki se financirajo iz proračuna Unije, ali iz sproščenih obveznosti, ki so spet na voljo.

4. Če se odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov, ki ne izhajajo iz finančnih prispevkov drugih donatorjev za programe in dejavnosti Unije, zajete v vsakem zadevnem protokolu k temu sporazumu, razveljavijo, se prispevek Vlade Japonske za zadevni program ali dejavnost Unije ali izjemoma njune dele zmanjša za znesek, pridobljen z uporabo razdelitvenega ključa za prispevke, ki se prilagodi, če to določa zadevni protokol, iz leta N za razveljavljeni znesek.

Člen 8

Programi in dejavnosti Unije, za katere se uporablja mehanizem samodejnega popravka

1. Mehanizem samodejnega popravka se uporablja za tiste programe ali dejavnosti Unije ali izjemoma njihove dele, za katere je v zadevnem protokolu k temu sporazumu določena uporaba mehanizma samodejnega popravka. Uporaba tega mehanizma samodejnega popravka je lahko omejena na dele programa ali dejavnosti Unije, opredeljene v zadevnem protokolu k temu sporazumu, ki se izvajajo z nepovratnimi sredstvi, za katere so organizirani konkurenčni razpisi. Podrobna pravila za opredelitev delov programa ali dejavnosti Unije, za katere se ali se ne uporablja mehanizem samodejnega popravka, se lahko določijo v zadevnem protokolu k temu sporazumu.

2. Znesek samodejnega popravka za program ali dejavnost Unije ali izjemoma njune dele je razlika med začetnimi zneski pravnih obveznosti, ki so bile dejansko prevzete z Vlado Japonske ali japonskimi subjekti, ki se financirajo iz odobritev za prevzem obveznosti zadevnega leta, in ustreznim operativnim prispevkom, ki ga plača Vlada Japonske, kakor je bil prilagojen na podlagi člena 7, če zadevni protokol določa tako prilagoditev, brez odhodkov za podporo, ki zajemajo isto obdobje.

3. Podrobna pravila za določitev ustreznih zneskov pravnih obveznosti iz odstavka 2, tudi v primeru konzorcijev, ter za izračun samodejnega popravka se lahko določijo v zadevnem protokolu k temu sporazumu.

Člen 9

Pregledi in revizije

1. V skladu z veljavnimi akti ene ali več institucij ali organov Unije in kot je določeno v zadevnih sporazumih in/ali pogodbah ter s soglasjem upravičenca, izraženim s podpisom sporazuma o financiranju, lahko Unija izvaja tehnične, znanstvene, finančne ali druge vrste pregledov in revizij v prostorih katerega koli japonskega subjekta, ki je pogodbena stranka zadevnega sporazuma o financiranju, ter v prostorih katere koli tretje osebe, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta, ki izvaja sporazum o financiranju na podlagi zadevnih pogodb. Pravila Unije, ki se nanašajo na take preglede in revizije, so določena v sporazumih o financiranju ali drugih zadevnih pogodbah. Take preglede in revizije lahko izvajajo uslužbenci institucij in organov Unije, zlasti Evropske komisije in Evropskega računskega sodišča, ali druge osebe, ki jih pooblasti Evropska komisija v skladu s pravom Unije. Uslužbenci institucij in organov Unije in druge osebe, ki jih pooblasti Evropska komisija, pri opravljanju svojih nalog na ozemlju Japonske, kot je določeno v sporazumih o financiranju ali drugih zadevnih pogodbah, ravnajo v skladu z zakoni in predpisi Japonske.

2. Brez poseganja v odstavek 1 se kontaktna točka, ki jo imenuje Vlada Japonske, v razumnem času vnaprej uradno obvesti o predmetu, namenu in pravni podlagi pregleda ali revizije.

3. Uslužbenci institucij in organov Unije, zlasti Evropske komisije in Evropskega računskega sodišča, ter druge osebe, ki jih pooblasti Evropska komisija, imajo pri izvajanju pregledov ali revizij iz odstavka 1 ustrezen dostop do lokacij, del in dokumentov v elektronski in papirni obliki ter vseh informacij, ki jih potrebujejo za izvedbo takih pregledov in revizij, kot je določeno v sporazumih o financiranju ali drugih zadevnih pogodbah, vključno s pravico do pridobivanja fizičnega ali elektronskega izvoda in izvlečkov vseh dokumentov ali vsebine vseh nosilcev podatkov, ki jih poseduje kateri koli japonski subjekt, ki je pogodbena stranka sporazuma o financiranju, ter katera koli tretja oseba, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta, ki izvaja sporazum o financiranju na podlagi zadevnih pogodb.

4. Vlada Japonske ne sprejme ali izvaja ukrepov v zvezi z vstopom na Japonsko ali dostopom do prostorov katerega koli japonskega subjekta, ki je pogodbena stranka sporazuma o financiranju, ter katere koli tretje osebe, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta, ki izvaja sporazum o financiranju na podlagi druge zadevne pogodbe, z namenom, da bi preprečila ali ovirala preglede in revizije iz odstavka 1. Ta odstavek se ne razlaga tako, da Vladi Japonske prepričuje sprejetje ali ohranitev ukrepov splošne uporabe, vključno s splošnimi vizumskimi obveznostmi. Ti ukrepi splošne uporabe se ne štejejo kot ukrepi, ki razveljavljajo ali ovirajo preglede in revizije iz odstavka 1.

5. Pregledi in revizije iz odstavka 1 tega člena se lahko izvajajo tudi po začasni prekinitvi uporabe protokola k temu sporazumu na podlagi člena 17(4) tega sporazuma, prenehanju začasne uporabe tega sporazuma ali njegovi odpovedi, in sicer v skladu s pogoji iz aktov ene ali več institucij ali organov Unije, ki se uporabljajo, ter v skladu z zadevnimi sporazumi in/ali pogodbami v zvezi s katero koli pravno obveznostjo za izvrševanje proračuna Unije, ki jo je Unija prevzela pred datumom, ko začne učinkovati začasna prekinitev uporabe zadevnega protokola, prenehanje začasne uporabe tega sporazuma ali njegova odpoved.

Člen 10

Zaščita finančnih interesov Unije pred nepravilnostmi

1. Evropska komisija in Evropski urad za boj proti goljufijam (v nadaljnjem besedilu: urad OLAF) sta pooblaščena, da izvajata svoj mandat za zaščito finančnih interesov Unije pred nepravilnostmi na ozemlju Japonske, vključno v prostorih katerega koli japonskega subjekta, ki je pogodbena stranka sporazuma o financiranju, ali katere koli tretje osebe, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta, ki izvaja sporazum o financiranju na podlagi druge zadevne pogodbe, in sicer v skladu z zadevnim sporazumom o financiranju in drugo veljavno pogodbo ter v obsegu, določenem v njiju. Evropska komisija in urad OLAF svoje dejavnosti izvajata v skladu s pogoji, določenimi z akti ene ali več institucij Unije, ki se uporabljajo. Ravnata tudi v skladu z zakoni in predpisi Japonske.

2. Imenovana japonska kontaktna točka v razumnem času obvesti Evropsko komisijo ali urad OLAF o vsakem dejstvu ali sumu, o katerem je obveščena v zvezi z nepravilnostjo, goljufijo ali drugo nezakonito dejavnostjo, ki je povezana s sporazumom o financiranju ali zadevno pogodbo iz odstavka 1 in škodi finančnim interesom Unije.

3. Osebje Evropske komisije ali urada OLAF ima v okviru svojih dejavnosti iz odstavka 1 pravico dostopa do prostorov japonskega subjekta in do prostorov tretje osebe, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta iz navedenega odstavka.

4. Dejavnosti, ki se izvajajo v prostorih japonskega subjekta in v prostorih tretje osebe, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta iz odstavka 1, pripravi in izvaja Evropska komisija ali urad OLAF v tesnem sodelovanju z imenovano japonsko kontaktno točko. Uradniki, ki jih določi imenovana japonska kontaktna točka, lahko sodelujejo v teh dejavnostih. Imenovana japonska kontaktna točka se v razumnem času vnaprej uradno obvesti o predmetu, namenu in pravni podlagi teh dejavnosti, da lahko zagotovi sodelovanje japonskih uradnikov v njih, in zlasti sproži potrebne notranje postopke za tako sodelovanje, kadar je ustrezno, v skladu z zakoni in predpisi Japonske, in po potrebi zagotovi pomoč na zahtevo Evropske komisije ali urada OLAF.

5. Na zahtevo imenovane japonske kontaktne točke se lahko dejavnosti iz odstavka 1 izvedejo skupaj z Evropsko komisijo ali uradom OLAF.

6. Evropska komisija in urad OLAF imata pravico dostopa do vseh informacij in dokumentacije, vključno z računalniškimi podatki, glede zadevnih operacij, ki jih potrebujeta za ustrezno izvedbo dejavnosti iz odstavka 1. Zlasti lahko kopirata relevantne dokumente v skladu s sporazumom o financiranju in pogodbo ter v obsegu, določenem v njiju.

7. Kadar japonski subjekt ali tretja oseba, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta, Evropski komisiji ali uradu OLAF ne dovoli dostopa, imenovana japonska kontaktna točka, ki ravna v skladu z zakoni in predpisi Japonske, pomaga Evropski komisiji ali uradu OLAF, da lahko izpolnita svoje dolžnosti pri izvajanju dejavnosti. V tem okviru lahko imenovana japonska kontaktna točka tudi olajša obveščanje pristojnih japonskih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj o dejstvu ali sumu kaznivega dejanja na Japonskem, za katero sta Evropska komisija ali urad OLAF izvedela med izvajanjem dejavnosti, da se zavarujejo dokazi za preiskavo takega kaznivega dejanja.

8. Evropska komisija ali urad OLAF imenovano japonsko kontaktno točko obvestita o rezultatih svojih dejavnosti iz odstavka 1. Evropska komisija ali urad OLAF imenovano japonsko kontaktno točko zlasti čimprej obvestita o vsakem dejstvu ali sumu v zvezi s kakršno koli nepravilnostjo, ki jo odkrijeta med temi dejavnostmi.

9. Evropska komisija lahko brez poseganja v uporabo japonskega kazenskega prava japonskim subjektom iz odstavka 1 naloži upravne ukrepe in kazni v skladu s pravom Unije.

10. Za pravilno izvajanje tega člena si Evropska komisija ali urad OLAF in imenovana japonska kontaktna točka redno izmenjujejo informacije in se na zahtevo ene od pogodbenic medsebojno posvetujejo.

11. Vlada Japonske za lajšanje učinkovitega sodelovanja in izmenjave informacij z uradom OLAF določi kontaktno točko.

12. Izmenjava informacij med Evropsko komisijo ali uradom OLAF in imenovano japonsko kontaktno točko poteka ob upoštevanju zahtev glede zaupnosti. Vsi osebni podatki, vključeni v izmenjavo informacij, se varujejo v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi Unije in Japonske.

Člen 11

Sodelovanje v zvezi s kaznivimi dejanji, ki škodijo finančnim interesom Unije

Vlada Japonske v skladu z veljavnimi mednarodnimi in dvostranskimi sporazumi ter japonskimi zakoni in predpisi sodeluje s pristojnimi organi držav članic ali Evropskim javnim tožilstvom (EJT) pri preiskavah in pregonih storilcev in udeležencev pri kaznivih dejanjih, ki škodijo finančnim interesom Unije.

Člen 12

Izterjava in izvršba

1. Evropska komisija lahko sprejme sklep, s katerim japonskemu subjektu, ki ni država in ki je pogodbena stranka zadevnega sporazuma o financiranju, naloži denarno obveznost v zvezi z vsemi terjatvami, ki izhajajo iz sporazuma o financiranju. Če japonski subjekt po tem, ko je o tem sklepu uradno obveščen v skladu s členom 13, ne plača v predpisanem roku, Evropska komisija o sklepu uradno obvesti imenovano japonsko kontaktno točko. Vlada Japonske po prejemu uradnega obvestila sprejme vse ustrezne ukrepe v zvezi s tem japonskim subjektom, da ta Evropski komisiji plača znesek denarne obveznosti. Če v treh mesecih od datuma, ko Evropska komisija uradno obvesti imenovano japonsko kontaktno točko, japonski subjekt ne plača zneska denarne obveznosti, Evropska komisija znesek neplačane denarne obveznosti krije iz varnostne rezerve.

2. Vlada Japonske lahkozahteva vračilo zneska od japonskega subjekta, ki mu je bila naložena denarna obveznost, Evropska komisija pa na zahtevo Vlade Japonske v ta namen predloži zadevno dokumentacijo.

3. Vlada Japonske Evropsko komisijo uradno obvesti o svoji imenovani japonski kontaktni točki.

4. Sodišče Evropske unije je pristojno za preverjanje zakonitosti sklepov Evropske komisije iz odstavka 1 ter za začasno prekinitev njihovega izvrševanja.

Člen 13

Komuniciranje in izmenjava informacij

Za namene izvajanja tega sporazuma lahko institucije in organi Unije, ki sodelujejo pri izvajanju programov ali dejavnosti Unije ali pri nadzoru nad njimi, neposredno komunicirajo, tudi prek sistemov za elektronsko izmenjavo, z japonskim subjektom, ki je pogodbena stranka zadevnega sporazuma o financiranju, ali tretjo osebo, ki deluje v imenu takega japonskega subjekta, ki izvaja tak sporazum o financiranju na podlagi pogodbe. Taki japonski subjekti in tretje osebe lahko institucijam in organom Unije neposredno predložijo zadevne informacije in dokumentacijo, ki jih morajo predložiti na podlagi zadevnih sporazumov o financiranju in drugih veljavnih pogodb ter zakonodaje Unije, ki se uporablja za program ali dejavnost Unije.

Člen 14

Skupni odbor

1. Ustanovi se skupni odbor. Skupni odbor sestavljajo predstavniki Unije in Vlade Japonske.

2. Skupni odbor sprejme svoj poslovnik.

3. Naloge skupnega odbora so med drugim:

(a) ocenjevanje, vrednotenje in pregled izvajanja tega sporazuma in njegovih protokolov, zlasti:

(i) sodelovanja in uspešnosti japonskih subjektov v programih ali dejavnostih Unije;

(ii) po potrebi stopnje vzajemne odprtosti za sodelovanje subjektov s sedežem v Uniji ali Japonski v programih, dejavnostih, ukrepih in projektih druge pogodbenice ali izjemoma v njihovih delih;

(iii) izvajanja mehanizma finančnega prispevka, po potrebi pa tudi mehanizma samodejnega popravka, ki se uporabljata za programe ali dejavnosti Unije, zajete s protokoli k temu sporazumu, ter

(iv) izmenjave informacij in po potrebi preučitve vseh vprašanj v zvezi z uporabo rezultatov, vključno s pravicami intelektualne lastnine;

(b) na zahtevo katere koli pogodbenice razprava o vseh omejitvah, ki jih pogodbenici uporabljata ali načrtujeta v zvezi z dostopom do njunih zadevnih raziskovalnih in inovacijskih programov, zlasti za ukrepe, povezane z njunimi strateškimi sredstvi, interesi, avtonomijo ali varnostjo;

(c) proučevanje načinov za izboljšanje in razvoj sodelovanja;

(d) skupna razprava o prihodnjih usmeritvah in prednostnih nalogah politik v zvezi s programi ali dejavnostmi, zajetimi v protokolih k temu sporazumu;

(e) izmenjava informacij, med drugim o novi zakonodaji, sklepih ali nacionalnih programih, ki so relevantni za izvajanje tega sporazuma in njegovih protokolov;

(f) sprejemanje protokolov k temu sporazumu o posebnih pogojih sodelovanja Vlade Japonske v programih ali dejavnostih Unije ali izjemoma v njihovih delih ali po potrebi spreminjanje takih protokolov s sklepom;

(g) določitev ali spreminjanje odstotka varnostne rezerve iz člena 6(6) tega sporazuma v protokolu k temu sporazumu, in

(h) spreminjanje členov 9 in 10 tega sporazuma s sklepom, zlasti za upoštevanje sprememb aktov ene ali več institucij Unije.

4. Sklepi skupnega odbora se sprejmejo s soglasjem. Predstavniki pogodbenic v skupnem odboru v vsakem sklepu na podlagi odstavka 3(f) do (h) določijo, kadar tako zahteva pravni sistem pogodbenice, da novi protokoli k temu sporazumu ali spremembe obstoječih protokolov ali delov tega sporazuma iz odstavka 3(f) do (h) začnejo veljati na dan, ko so predstavnika druge pogodbenice pisno uradno obvestili o izpolnitvi vseh potrebnih pravnih zahtev in zaključku vseh potrebnih prve pogodbenice.

5. Skupni odbor lahko *ad hoc* ustanovi strokovno delovno skupino ali svetovalni organ, ki lahko pomaga pri izvajanju tega sporazuma.

6. Skupni odbor se sestane vsaj enkrat letno in na zahtevo katere koli pogodbenice, ko je to potrebno zaradi posebnih okoliščin.

Člen 15

Pravo, ki se uporablja

Ta sporazum se izvaja v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi Unije ter zakoni in predpisi Japonske na njunih ozemljih.

Člen 16

Posvetovanje

Pogodbenici si v dobri veri prizadevata za sporazumno rešitev vseh zadev glede razlage ali izvajanja tega sporazuma z razpravami v skupnem odboru.

Če zadeve glede razlage ali izvajanja tega sporazuma ni mogoče rešiti z razpravami v skupnem odboru v dveh mesecih po tem, ko jo je izpostavila pogodbenica, lahko katera koli pogodbenica zahteva posvetovanja o zadevi z drugo pogodbenico. Pogodbenici morebitna nesoglasja rešita s pogajanji.

Člen 17

Končne določbe

1. Ta sporazum začne veljati na dan, ko se pogodbenici uradno obvestita o zaključku svojih notranjih postopkov, potrebnih za ta namen. Uporablja se od 1. januarja 2026. Brez poseganja v odstavek 9 se ta sporazum za protokole uporablja od datuma, določenega v posameznem protokolu k temu sporazumu.

2. Unija in Vlada Japonske lahko ta sporazum uporabljata začasno v skladu z zakoni in predpisi Unije oziroma Japonske. Začasna uporaba tega sporazuma se začne na dan, ko se pogodbenici uradno obvestita o zaključku svojih notranjih postopkov, potrebnih za ta namen.

3. Če katera koli pogodbenica drugo pogodbenico uradno obvesti, da ne bo zaključila svojih notranjih postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti tega sporazuma, se začasna uporaba tega sporazuma preneha na dan, ko druga pogodbenica prejme navedeno uradno obvestilo, kar za namene tega sporazuma pomeni dan prenehanja.

Sklepi skupnega odbora se prenehajo uporabljati na isti dan.

4. Unija lahko začasno prekine uporabo zadevnega protokola k temu sporazumu v primeru neplačila dela ali celotnega finančnega prispevka, ki ga Vlada Japonska dolguje v okviru zadevnega programa ali dejavnosti Unije.

Unija v primeru neplačila, ki bi lahko znatno ogrozilo izvajanje in upravljanje zadevnega programa ali dejavnosti Unije, pošlje uradni opomin. Če se plačilo ne izvede v 20 delovnih dneh po uradnem opominu, Unija uradno obvesti Vlado Japonske o začasni prekinitvi uporabe zadevnega protokola k temu sporazumu, ki začne učinkovati 15 dni po tem, ko Vlada Japonske prejme navedeno uradno obvestilo.

Če se uporaba protokola k temu sporazumu začasno prekine, japonski subjekti niso upravičeni do sodelovanja v postopkih dodeljevanja Unije, ki ob začetku učinkovanja začasne prekinitve uporabe še niso zaključeni. Postopek dodeljevanja Unije se šteje za zaključen, ko so bile na podlagi takega postopka prevzete pravne obveznosti.

Začasna prekinitev uporabe ne vpliva na pravne obveznosti, ki so bile z japonskimi subjekti na podlagi zadevnega programa ali dejavnosti Unije prevzete pred začetkom učinkovanja začasne prekinitve uporabe. Zadevni protokol k temu sporazumu se še naprej uporablja za take pravne obveznosti.

Unija nemudoma uradno obvesti Vlado Japonske, ko prejme celotni znesek dolgovanega finančnega prispevka. Začasna prekinitev uporabe se odpravi po navedenem uradnem obvestilu s takojšnjim učinkom.

Japonski subjekti so od datuma, ko je začasna prekinitev uporabe odpravljena, znova upravičeni do sodelovanja v postopkih dodeljevanja Unije, ki se v okviru zadevnega programa ali dejavnosti Unije začnejo po tem datumu, ter v postopkih dodeljevanja Unije, ki so se začeli pred tem datumom, vendar se roki za vložitev vlog v teh postopkih še niso iztekli.

5. Katera koli od pogodbenic lahko ta sporazum kadar koli odpove s pisnim uradnim obvestilom drugi pogodbenici o svoji nameri, da ga odpove. Ta sporazum se lahko odpove samo v celoti. Odpoved začne učinkovati tri koledarske mesece po datumu, ko druga pogodbenica prejme uradno obvestilo. Datum začetka učinkovanja odpovedi je datum odpovedi za namene tega sporazuma.

6. Kadar se začasna uporaba tega sporazuma preneha v skladu z odstavkom 3 ali se ta sporazum odpove v skladu z odstavkom 5, se pogodbenici strinjata, da:

(a) se dejavnosti, ukrepi, projekti ali izjemoma njihovi deli, v zvezi s katerimi so bile pravne obveznosti prevzete med začasno uporabo tega sporazuma, pred prenehanjem njegove uporabe in/ali po začetku veljavnosti tega sporazuma ter pred njegovo odpovedjo, nadaljujejo do njihovega zaključka v skladu s pogoji iz tega sporazuma in protokolov k temu sporazumu;

(b) se letni finančni prispevek za zadevni program ali dejavnost Unije za leto N, v katerem se ta sporazum preneha začasno uporabljati ali odpove, plača v celoti v skladu s členom 6 in vsemi zadevnimi pravili iz zadevnih protokolov k temu sporazumu. Kadar se uporablja mehanizem prilagoditve, se operativni prispevek za zadevni program ali dejavnost Unije za leto N prilagodi v skladu s členom 7. Za programe ali dejavnosti Unije, pri katerih se uporabljata mehanizem prilagoditve in mehanizem samodejnega popravka, se zadevni operativni prispevek za leto N prilagodi v skladu s členom 7 in popravi v skladu s členom 8. Za programe ali dejavnosti Unije, pri katerih se uporablja zgolj mehanizem samodejnega popravka, se zadevni operativni prispevek za leto N samodejno popravi v skladu s členom 8. Pristojbina za sodelovanje, plačana za leto N kot del finančnega prispevka za zadevni program ali dejavnost Unije, se ne prilagodi ali popravi; in

(c) kadar se uporablja mehanizem prilagoditve, se po letu, v katerem se ta sporazum preneha začasno uporabljati ali odpove, operativni prispevki za zadevni program ali dejavnost Unije, plačani za leta, v katerih se je ta sporazum uporabljal, prilagodijo v skladu s členom 7. Za programe ali dejavnosti Unije, pri katerih se uporabljata mehanizem prilagoditve in mehanizem samodejnega popravka, se ti operativni prispevki prilagodijo v skladu s členom 7 in samodejno popravijo v skladu s členom 8. Za programe ali dejavnosti Unije, pri katerih se uporablja zgolj mehanizem samodejnega popravka, se zadevni operativni prispevki samodejno popravijo v skladu s členom 8.

7. Pogodbenici soglasno urejata vse morebitne druge posledice, ki izhajajo iz odpovedi ali prenehanja začasne uporabe tega sporazuma.

8. Če v členu 14 ni določeno drugače, se ta sporazum lahko spremeni samo v pisni obliki z medsebojnim soglasjem pogodbenic. Za začetek veljavnosti sprememb na podlagi tega odstavka se uporablja postopek, ki se uporablja za začetek veljavnosti tega sporazuma, kot je določen v odstavku 1.

9. Protokoli iz člena 3 so sestavni del tega sporazuma.

10. Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, irskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in japonskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna. Pri razlikah v razlagi prevlada angleško besedilo.

V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani, ki so bili v ta namen ustrezno pooblaščeni, podpisali ta sporazum.

Съставено в Брюксел на тридесети юли две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el treinta de julio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne třicátého července dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den tredivte juli to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am dreißigsten Juli zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juulikuu kolmekümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τριάντα Ιουλίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the thirtieth day of July in the year two thousand and twenty-six.

Fait à Bruxelles, le trente juillet deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríochadú lá d'Iúil sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu tridesetog srpnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì trenta luglio duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada trīsdesmitajā jūlijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų liepos trisdešimtą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év július havának harmincadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tletin jum ta' Lulju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, dertig juli tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia trzydziestego lipca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em trinta de julho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la treizeci iulie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli tridsiateho júla dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, tridesetega julija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kolmantenakymmenentenä päivänä heinäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den trettionde juli år tjugohundratjugosex.

二千二十六年七月三十日にブリュッセルで作成した。

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За правителството на Япония
Por el Gobierno de Japón
Za vládu Japonska
For Japans regering
Für die Regierung Japans
Jaapani valitsuse nimel
Για την κυβέρνηση της Ιαπωνίας
For the Government of Japan
Pour le gouvernement du Japon
Thar ceann Rialtas na Seapáine
Za Vladu Japana
Per il governo del Giappone
Japānas valdības vārdā –
Japonijos Vyriausybės vardu
Japán Kormánya részéről
Għall-Gvern tal-Ġappun
Voor de regering van Japan
W imieniu Rządu Japonii
Pelo Governo do Japão
Pentru Guvernul Japoniei
Za vládu Japonska
Za Vlado Japonske
Japanin hallituksen puolesta
För Japans regering

日本国政府のために

欧州連合のために

Protokol o pridružitvi Vlade Japonske okvirnemu programu za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (2021–2027)

Člen 1

Obseg pridružitve

Vlada Japonske sodeluje kot pridružena država v stebru II „Globalni izzivi in evropska industrijska konkurenčnost“ okvirnega programa Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa iz člena 4, odstavek 1, točka (b), Uredbe (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) (v nadaljnjem besedilu: program Obzorje Evropa), ki se izvaja s posebnim programom, vzpostavljenim s Sklepom Sveta (EU) 2021/764 ([2]), v najnovejših različicah, ter prispeva k temu stebru.

Člen 2

Dodatni pogoji za sodelovanje v programu Obzorje Evropa

1. Preden Evropska komisija odloči, ali so japonski subjekti upravičeni do sodelovanja v ukrepu, povezanem s strateškimi sredstvi, interesi, avtonomijo ali varnostjo Unije na podlagi člena 22, odstavek 5, Uredbe (EU) 2021/695, lahko zahteva specifične informacije ali zagotovila, kot so:

(a) informacije o tem, ali je bil oziroma bo subjektom s sedežem v Uniji omogočen vzajemni dostop do obstoječih in načrtovanih japonskih programov, dejavnosti, ukrepov in projektov ali njihovih delov, ki so enakovredni zadevnemu ukrepu programa Obzorje Evropa;

(b) informacije o tem, ali ima Vlada Japonske vzpostavljen nacionalni mehanizem pregleda naložb, in zagotovila, da bodo japonski organi Evropski komisiji poročali ter se z njo posvetovali o vseh morebitnih primerih, v katerih so se ob uporabi takega mehanizma seznanili z načrtovano tujo naložbo ali prevzemom japonskega subjekta, ki je prejel sredstva v okviru programa Obzorje Evropa za ukrepe, povezane s strateškimi sredstvi, interesi, avtonomijo ali varnostjo Unije, s strani subjekta, ki ima sedež ali ki je pod nadzorom zunaj Japonske, če Evropska komisija Vladi Japonske posreduje seznam zadevnih japonskih subjektov po podpisu sporazumov o nepovratnih sredstvih s temi subjekti, in

(c) zagotovila, da za rezultate, tehnologije, storitve in proizvode, ki so jih japonski subjekti razvili v okviru zadevnih ukrepov, ne bodo veljale omejitve pri izvozu v države članice v času trajanja ukrepa ter štiri leta po koncu ukrepa. Vlada Japonske bo vsako leto v času trajanja ukrepa in štiri leta po koncu ukrepa posredovala posodobljeni seznam subjektov, za katere veljajo nacionalne omejitve pri izvozu.

2. Japonski subjekti lahko sodelujejo v dejavnostih Skupnega raziskovalnega središča (JRC) pod pogoji, ki so enakovredni tistim, ki se uporabljajo za subjekte s sedežem v Uniji, razen če so za zagotovitev skladnosti z obsegom sodelovanja, ki izvira iz izvajanja odstavka 1, potrebne omejitve.

3. Vlada Japonske je redno obveščena o dejavnostih JRC, povezanih s sodelovanjem Vlade Japonske v programu Obzorje Evropa, zlasti o večletnih delovnih programih JRC. Predstavnik Vlade Japonske je lahko kot opazovalec povabljen na seje sveta guvernerjev JRC v zvezi s točko, ki zadeva sodelovanje Vlade Japonske v programu Obzorje Evropa.

([1]) Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL EU L 170, 12.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([2]) Sklep Sveta (EU) 2021/764 z dne 10. maja 2021 o vzpostavitvi Posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter razveljavitvi Sklepa 2013/743/EU (UL EU L 167I, 12.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj).

4. Če Unija izvaja program Obzorje Evropa z uporabo členov 185 in 187 Pogodbe o delovanju Evropske unije, lahko Vlada Japonske in japonski subjekti sodelujejo v pravnih strukturah, vzpostavljenih na podlagi navedenih določb, v skladu s pravnimi akti Unije, ki so bili ali bodo sprejeti za vzpostavitev teh pravnih struktur.

5. Glede na sodelovanje Vlade Japonske v stebru II programa Obzorje Evropa imajo predstavniki ali strokovnjaki Vlade Japonske ali strokovnjaki, ki jih imenuje Vlada Japonske, pravico, da kot opazovalci sodelujejo v odboru iz člena 14 Sklepa (EU) 2021/764 brez glasovalnih pravic in pri točkah, ki zadevajo Japonsko, kadar odbor razpravlja o vprašanjih v zvezi z izvajanjem stebra II programa Obzorje Evropa. Tako sodelovanje je v skladu s členom 5 Sporazuma. Stroški predstavnikov ali strokovnjakov Vlade Japonske ali strokovnjakov, ki jih imenuje Vlada Japonske, za potovanje na seje odbora se povrnejo v vrednosti ekonomskega razreda. V vseh drugih zadevah povračilo potnih stroškov in dnevnic urejajo enaka pravila, kot se uporabljajo za predstavnike iz držav članic.

6. Pogodbenici si v skladu z zadevnimi mednarodnimi sporazumi ter zakoni in predpisi Unije oziroma Japonske po najboljših močeh prizadevata, da bi olajšali prosto gibanje in bivanje oseb, ki sodelujejo pri dejavnostih, zajetih v tem protokolu, ter čezmejni pretok blaga in storitev, namenjenih za uporabo pri takih dejavnostih.

Člen 3

Vzajemnost

Subjekti s sedežem v Uniji lahko sodelujejo z japonskimi subjekti v japonskih programih, dejavnostih, ukrepih in projektih ali izjemoma v njihovih delih, ki so enakovredni tistim iz stebra II programa Obzorje Evropa, v skladu z zakoni in predpisi Japonske.

Neizčrpen seznam enakovrednih japonskih programov, dejavnosti, ukrepov in projektov ali izjemoma njihovih delov je v Prilogi II k temu protokolu.

Za financiranje subjektov s sedežem v Uniji s strani Vlade Japonske veljajo zakoni in predpisi Japonske, ki urejajo izvajanje raziskovalnih in inovacijskih programov, dejavnosti, ukrepov in projektov ali izjemoma njihovih delov. Kadar financiranje ni zagotovljeno, lahko subjekti s sedežem v Uniji sodelujejo z lastnimi sredstvi.

Člen 4

Odprta znanost

Pogodbenici v svojih programih, dejavnostih, ukrepih in projektih ali izjemoma v njihovih delih vzajemno podpirata in spodbujata prakse odprte znanosti v skladu s pravili programa Obzorje Evropa ter zakoni, predpisi in politikami Japonske.

Člen 5

Podrobna pravila o finančnem prispevku, mehanizmu prilagoditve in mehanizmu samodejnega popravka

1. Mehanizem samodejnega popravka iz člena 8 Sporazuma se uporablja v zvezi z operativnim prispevkom Vlade Japonske za program Obzorje Evropa brez varnostne rezerve iz člena 6(6) Sporazuma. Mehanizem prilagoditve iz člena 7 Sporazuma se ne uporablja v zvezi z operativnim prispevkom Vlade Japonske za program Obzorje Evropa.

2. Mehanizem samodejnega popravka iz odstavka 1 temelji na uspešnosti Vlade Japonske in japonskih subjektov v delih stebra II programa Obzorje Evropa, ki se izvajajo s konkurenčnimi nepovratnimi sredstvi.

3. Podrobna pravila za uporabo mehanizma samodejnega popravka iz odstavka 1 so določena v Prilogi I k temu protokolu.

Člen 6

Soglasna začasna prekinitev

1. Če skupni znesek financiranja, dodeljen japonskim subjektom na podlagi podpisanih sporazumov o nepovratnih sredstvih, pridobljen iz elektronskega sistema Evropske komisije „podatki skupnega podatkovnega skladišča na področju raziskav“ (v nadaljnjem besedilu: e-Corda) prvo sredo decembra v letu N, ki ga Evropska komisija izračuna na zahtevo Vlade Japonske, presega 80 % operativnega prispevka brez varnostne rezerve iz člena 6(6) Sporazuma, ki ga je Vlada Japonske plačala v letu N, lahko Vlada Japonske zahteva, da se uporaba tega protokola začasno prekine za proračunsko leto, ki sledi letu, v katerem je bila vložena zahteva.

2. Če Vlada Japonska na podlagi odstavka 1 vloži zahtevo za začasno prekinitev, Unija pošlje pisni odgovor v 30 dneh po prejemu zahteve. Če Unija potrdi, da sprejema zahtevo Vlade Japonske, začne začasna prekinitev tega protokola učinkovati prvi dan januarja v letu, ki sledi prejemu zahteve za začasno prekinitev.

3. Brez poseganja v člen 22 Uredbe (EU) 2021/695 in izjeme iz člena 23(2) navedene uredbe, japonski subjekti v primeru začasne prekinitve tega protokola na podlagi odstavka 2 tega člena niso upravičeni do sodelovanja v postopkih dodeljevanja Unije, ki se financirajo iz odobritev za prevzem obveznosti v proračunskem letu, za katero je ta protokol začasno prekinjen.

4. Za leto, v katerem je Protokol začasno prekinjen na podlagi odstavka 2 in za katero bi Vlada Japonske plačala pristojbino za sodelovanje, če ne bi bil začasno prekinjen, Vlada Japonske ne plača operativnega prispevka. Vendar Vlada Japonske plača letno pristojbino za sodelovanje za leto začasne prekinitve, ki ustreza pristojbini za sodelovanje za leto pred začetkom učinkovanja začasne prekinitve, povečani za eno odstotno točko (1,0 odst. toč.).

5. Vlada Japonske lahko kadar koli zahteva, da se začasna prekinitev na podlagi odstavka 2 odpravi. Unija pošlje pisni odgovor v 30 dneh po prejemu te zahteve. Ko Unija sprejme zahtevo Vlade Japonske, začasna prekinitev prenehati učinkovati prvi dan naslednjega leta ali retroaktivno prvi dan tekočega leta, če se tako skupaj odločita pogodbenici. Če se začasna prekinitev odpravi retroaktivno, mora Vlada Japonske plačati celotni finančni prispevek za zadevno leto. Vsaka letna pristojbina za sodelovanje, ki jo je Vlada Japonske že plačala za zadevno leto, se izravna s pristojbino za sodelovanje, izračunano v skladu z metodo iz člena 6(5) in (10) Sporazuma.

6. Japonski subjekti so upravičeni do sodelovanja v postopkih dodeljevanja Unije, ki se financirajo iz odobritev za prevzem obveznosti za zadevno proračunsko leto, od datuma, na katerega začasna prekinitev na podlagi odstavka 2 preneha učinkovati na podlagi odstavka 5, če se roki za vložitev vlog še niso iztekli.

7. Začasna prekinitev na podlagi odstavka 2 ne vpliva na pravne obveznosti, prevzete z japonskimi subjekti na podlagi tega protokola pred začetkom učinkovanja začasne prekinitve. Za take pravne obveznosti se še naprej uporabljajo pogoji iz tega protokola.

Člen 7

Nacionalne kontaktne točke Vlade Japonske

Za povečanje koristi in učinkovitosti pridružitve programu Obzorje Evropa lahko Vlada Japonske imenuje nacionalne kontaktne točke, ki lahko morebitnim vložnikom zagotovijo posvetovanja, nasvete in potrebno podporo za izboljšanje kakovosti vlog.

Člen 8

Končne določbe

1. Ta protokol se uporablja od 1. januarja 2026. Ta protokol ostane v veljavi toliko časa, kot je potrebno za dokončanje vseh dejavnosti, ukrepov in projektov ali izjemoma njihovih delov, ki se financirajo iz stebra II programa Obzorje Evropa, dokončanje vseh ukrepov, ki so potrebni za zaščito finančnih interesov Unije, in izpolnitev vseh finančnih obveznosti, ki izhajajo iz izvajanja tega protokola med pogodbenicama.

2. Prilogi sta sestavni del tega protokola.

(a) Priloga I: Pravilnik o finančnem prispevku Vlade Japonske k programu Obzorje Evropa.

(b) Priloga II: Seznam enakovrednih japonskih programov, dejavnosti, ukrepov in projektov ali izjemoma njihovih delov.

PRILOGA I

Pravilnik o finančnem prispevku Vlade Japonske k programu Obzorje Evropa

I. Izračun finančnega prispevka Vlade Japonske

1. Finančni prispevek Vlade Japonske k stebru II programa Obzorje Evropa se določi vsako leto v skladu s členoma 6 in 8 Sporazuma ter oddelkom II Priloge I k Protokolu k temu sporazumu.

2. Vlada Japonske zagotovi operativni prispevek za leti 2026 in 2027 v višini 13 700 000 EUR, vključno z 1 % za varnostno rezervo iz člena 6, odstavek 6 Sporazuma. Operativni prispevek za leto 2026 znaša 6 873 493 EUR, vključno z 68 734,93 EUR za to varnostno rezervo.

3. Pristojbina za sodelovanje Vlade Japonske se določi in postopoma uvede v skladu s členom 6(5) in (10) Sporazuma.

4. Brez poseganja v člen 14(4) Sporazuma Vlada Japonske plača operativni prispevek in pristojbino za sodelovanje iz odstavkov 2 in 3 tega oddelka v skladu z zakoni in predpisi Japonske ter v mejah svojih letnih proračunskih odobritev.

II. Samodejni popravek operativnega prispevka Vlade Japonske

1. Za izračun samodejnega popravka iz člena 8 Sporazuma in člena 5 tega protokola se uporabljajo naslednje modalitete:

(a) „konkurenčna nepovratna sredstva“ pomeni nepovratna sredstva, dodeljena na podlagi razpisov za zbiranje predlogov v okviru stebra II programa Obzorje Evropa, pri katerih je mogoče končne upravičence opredeliti v času izračuna samodejnega popravka, iz katerega je izključena finančna podpora tretjim osebam, kot je opredeljena v členu 207 finančne uredbe;

(b) kadar je pravna obveznost sklenjena s konzorcijem, so zneski, ki se uporabijo za določitev osnovnih zneskov pravnih obveznosti, kumulativni zneski, dodeljeni upravičencem, ki so japonski subjekti, v skladu z okvirno razčlenitvijo proračuna iz sporazuma o nepovratnih sredstvih;

(c) vsi zneski pravnih obveznosti, ki ustrezajo konkurenčnim nepovratnim sredstvom, se določijo z uporabo e-Corda in se pridobijo drugo sredo v februarju leta N + 2;

(d) „neintervencijski stroški“ pomeni stroške programa Obzorje Evropa, ki niso konkurenčna nepovratna sredstva, vključno s stroški povezanimi z odhodki za podporo, administracijo za posamezne programe in drugimi ukrepi, in

(e) zneski, dodeljeni mednarodnim organizacijam kot subjektom, ki so končni upravičenci, se štejejo za neintervencijske stroške.

2. Mehanizem se uporablja, kot sledi:

(a) samodejni popravki za leto N, povezani z izvrševanjem odobritev za prevzem obveznosti za leto N, povečanih v skladu s členom 6(6), Sporazuma, se uporabijo na podlagi podatkov za leto N in leto N + 1 iz sistema e-Corda iz odstavek 1, točka (c) tega oddelka v letu N + 2. Upoštevani znesek je znesek konkurenčnih nepovratnih sredstev v okviru stebra II programa Obzorje Evropa, za katerega so v času izračuna popravka na voljo podatki;

(b) znesek samodejnega popravka za leto N se bo od leta N + 2 do leta 2029 izračunaval z upoštevanjem razlike med:

(i) skupnim zneskom konkurenčnih nepovratnih sredstev, dodeljenih Vladi Japonske ali japonskim subjektom v okviru stebra II programa Obzorje Evropa, kot prevzetih obveznosti za proračunske odobritve za leto N, in

(ii) zneskom operativnega prispevka Vlade Japonske za leto N brez varnostne rezerve iz člena 6(6) Sporazuma, pomnoženim z razmerjem med A in B, ki sta določena, kot sledi:

A. znesek konkurenčnih nepovratnih sredstev, prevzetih za odobritve za prevzem obveznosti za leto N v okviru stebra II programa Obzorje Evropa, povečane v skladu s členom 6(6) Sporazuma, in

B. skupni znesek vseh odobrenih proračunskih odobritev za prevzem obveznosti za leto N v okviru stebra II programa Obzorje Evropa, vključno z neintervencijskimi stroški.

III. Plačilo finančnega prispevka Vlade Japonske in plačilo samodejnega popravka, ki se uporablja za operativni prispevek Vlade Japonske

1. Evropska komisija Vladi Japonske čimprej in najpozneje ob izdaji zahtevka za plačilo sredstev v proračunskem letu sporoči naslednje informacije:

(a) znesek operativnega prispevka iz oddelka I, odstavek 2 te priloge;

(b) znesek pristojbine za sodelovanje iz člena 6(10) Sporazuma, in

(c) od leta N + 2 za del programa Obzorje Evropa, kadar so te informacije potrebne za izračun samodejnega popravka, stopnjo prevzetih obveznosti v korist japonskih subjektov v okviru stebra II programa Obzorje Evropa, razčlenjeno glede na ustrezno leto proračunskih odobritev, in s tem povezano skupno stopnjo obveznosti.

2. Evropska komisija Vladi Japonske najpozneje junija v vsakem proračunskem letu izda zahtevek za plačilo sredstev, ki ustrezajo njenemu prispevku v okviru tega protokola. Zahtevek za plačilo sredstev določa plačilo prispevka Vlade Japonske najpozneje v 30 dneh od izdaje zahtevka za plačilo sredstev. Če se Sporazum podpiše po 1. aprilu 2026, Evropska komisija v prvem letu izvajanja tega protokola izda zahtevek za plačilo sredstev v 60 dneh od podpisa Sporazuma.

3. Vsako leto od leta 2029 zahtevki za plačilo sredstev odražajo tudi znesek samodejnega popravka, ki se uporablja za operativni prispevek, plačan za leto N-3. Znesek, ki izhaja iz samodejnega popravka, ki se uporablja za operativne prispevke, ki jih je Vlada Japonske plačala v letih 2026 in 2027, Vlada Japonske prejme ali plača za vsako od proračunskih let 2029 in 2030.

4. Vlada Japonske svoj finančni prispevek v okviru tega protokola plača v skladu s tem oddelkom. Če Vlada Japonske ne izvede plačila do datuma zapadlosti, Evropska komisija pošlje uradni opomin. Vlada Japonske za vsako zamudo pri plačilu finančnega prispevka plača zamudne obresti na neporavnani znesek od datuma zapadlosti. Obrestna mera za zneske terjatev, ki niso plačani do datuma zapadlosti, je obrestna mera, ki jo Evropska centralna banka uporablja v svojih operacijah glavnega refinanciranja, objavljena v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, in ki velja na prvi koledarski dan meseca, v katerem terjatev zapade v plačilo, povečana za tri odstotne točke in pol (3,5 odst. toč.).

PRILOGA II

Seznam enakovrednih japonskih programov, dejavnosti, ukrepov in projektov ali izjemoma njihovih delov

Spodnji neizčrpni seznam se šteje za seznam japonskih programov, dejavnosti, ukrepov in projektov ali izjemoma njihovih delov, ki so enakovredni stebru II programa Obzorje Evropa:

— Temeljne raziskave za razvojno znanost in tehnologijo (CREST), strateški program za temeljne raziskave, ki ga upravlja japonska Agencija za znanost in tehnologijo (JST);

— Predhodne raziskave za napredno tehnologijo (ERATO), strateški program za temeljne raziskave, ki ga upravlja JST.

Skupna izjava Evropske unije in Vlade Japonske o členu 11 sporazuma

Ta določba ne posega v stališče Evropske unije in Vlade Japonske o sodelovanju z Evropskim javnim tožilstvom (EJT) za namene katerega koli drugega obstoječega ali prihodnjega sporazuma med Evropsko unijo in Vlado Japonske.

Skupna izjava Evropske unije in Vlade Japonske o oddelku I Priloge I k Protokolu o pridružitvi Vlade Japonske okvirnemu programu za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (2021–2027)

Kar zadeva zneske operativnega prispevka za leti 2026 in 2027, določene v oddelku I Priloge I k Protokolu o pridružitvi Vlade Japonske okvirnemu programu za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (2021–2027), se Evropska unija in Vlada Japonske strinjata, da je dogovorjena rešitev zlasti za leto 2027 izjemna in potrebna zaradi rokov proračunskega cikla Vlade Japonske.

Vlada Japonske se zavezuje, da bo pod pogoji Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Vlado Japonske na drugi strani o sodelovanju Vlade Japonske v programih Unije, zagotovila finančni prispevek za leti 2026 in 2027, vendar ob podpisu Sporazuma zaradi rokov proračunskega cikla Japonske ne more ločeno določiti zneska operativnega prispevka za leto 2027.